

ODBOR: životního prostředí

vedoucí odboru: Ing. Jiří Vanfček
sekretariát (asistent/ka): Zuzana Skuplíková

STRUKTURA ODBORU:

<u>název oddělení</u>	<u>počet zaměstnanců</u>
samostatné pracoviště: koordinovaná stanoviska	1 + 1 DPČ
1) oddělení ochrany přírody a krajiny	6
2) oddělení ochrany vod a zemědělského půdního fondu	9
3) oddělení ochrany ovzduší a nakládání s odpady	4

ČINNOST ODBORU V ROCE 2020:

Odbor životního prostředí zajišťoval výkon státní správy v rámci přenesené působnosti a činnosti v rámci samostatné působnosti.

V rámci výkonu státní správy v **přenesené působnosti** byly v minulém roce na jednotlivých odděleních vykonávány především následující činnosti:

Oddělení ochrany přírody a krajiny:

- **úsek ochrany přírody** - povolování kácení stromů a následné ukládání náhradní výsadby v případě, že je kácení povoleno; řešení problematiky památných stromů; řešení problematiky významných krajinných prvků (vyhlášení a zásahy do VKP) a zásahů do krajinného rázu; řešení problematiky územního systému ekologické stability; vyjadřování ke stavbám, záměrům a činnostem s dopadem na zeleň; řešení přestupků. Kromě povolování kácení jsou všechny tyto činnosti vykonávány v rámci celého správního území.
- **úsek ochrany lesa** - dozor nad dodržováním zákona při hospodaření v lesích (kácení, výsadby, ochrana před škůdci); řešení problematiky pozemků určených plnění funkce lesa (odnětí, povolování staveb v ochranném pásmu lesa); vedení evidence nájmu a výpůjček pozemků; vedení lesní hospodářské evidence; řešení problematiky odborných lesních hospodářů (ustanovení, odvolání, finanční odměny za prováděnou činnost); řešení problematiky lesních strážů (ustanovení, odvolání); řešení problematiky reprodukčního materiálu lesa; řešení přestupků; kontrolní činnost. Všechny tyto činnosti jsou vykonávány v rámci celého správního území.
- **úsek myslivosti** – řešení problematiky honiteb; stanovení třídy honiteb; určování normovaných stavů zvěře; vydávání a odebírání loveckých lístků; rozhodování o povolení odlovu, ochraně a krmení zvěře; vedení rejstříku honebních společenstev; řešení problematiky mysliveckých hospodářů (ustanovení, odvolání); řešení přestupků; kontrolní činnost. Všechny tyto činnosti jsou vykonávány v rámci celého správního území.
- **úsek rybářství** – řešení problematiky rybářských strážů (ustanovení, odvolání, řešení škod); řešení přestupků; vydávání a odebírání rybářských lístků. Všechny tyto činnosti jsou vykonávány v rámci celého správního území.

- **úsek čistoty města** – problematika ochrany zvířat zajišťování správy a provozování Městského útulku v Opavě pro psy a kočky; povolování konání svodu zvířat; řešení přestupků na úseku ochrany zvířat; navrhování opatření a řešení přestupků při dozorování plnění ustanovení zákona o rostlinolékařské péči; tyto činnosti jsou vykonávány v rámci celého správního území.

Oddělení ochrany ovzduší a nakládání s odpady:

- **úsek ochrany ovzduší** – plnění povinností vyplývajících ze zákona o ochraně ovzduší jako dotčeného orgánu k územnímu a stavebnímu řízení a k řízení o vydání kolaudačního souhlasu z hlediska ochrany ovzduší u stacionárních zdrojů neuvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu (především vydávání závazných stanovisek, popř. vyjádření); provádění kontroly dodržování zákonných povinností u nevyjmenovaných zdrojů; řešení přestupků – vše v rámci celého správního území. V rámci SMO lze vydávat vyjádření k řízení vedenému KÚ MSK k umístění stacionárního zdroje vyjmenovaného v Příloze 2 zákona o ochraně ovzduší. Provádění kontroly tmavosti kouře u fyzických osob (obvykle úkony předcházející kontrole).
- **úsek nakládání s odpady** - vedení evidence hlášení o způsobu nakládání s odpady od právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání; vydávání souhlasu k nakládání s NO, k upuštění od společného shromažďování odpadů; vyjadřování k činnostem, stavbám a technologiím s dopadem na nakládání s odpady; řešení přestupků – vše v rozsahu celého správního území. Kontrola fyzických osob nepodnikajících, zda se zbavují odpadu v souladu se zákonem, pouze v rámci SMO. Projednávání přestupků v rámci SMO. Kontrolní činnost u právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání v rámci ORP.

Oddělení ochrany vod a ochrany ZPF:

- **úsek ochrany vod (vodoprávní úřad)** je speciální stavební úřad, tudíž jeho hlavní činností je vydávání územních rozhodnutí a stavebních povolení především pro vodní díla a jejich kolaudace; dále pak povolování odběru povrchových a podzemních vod; povolování vypouštění odpadních vod; vyjadřování se ke stavbám, záměrům, technologiím a územním plánům; schvalování provozních řádů, manipulačních řádů, havarijních plánů; vedení vodoprávní evidence; stanovování pásem hygienické ochrany vodních zdrojů; držení pohotovosti pro případ havárie, kdy došlo nebo hrozí mimořádné zhoršení jakosti podzemních nebo povrchových vod; vykonávání vodoprávního dozoru; řešení přestupků; kontrolní činnost u právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání. Všechny tyto činnosti jsou vykonávány v rámci celého správního území.
- **úsek ochrany zemědělského půdního fondu** - udělování souhlasu ke změně kultury; vydávání souhlasů k odnětí půdy ze ZPF, vydávání rozhodnutí o odvozech za odnětí půdy ze ZPF; vydávání souhlasu k návrhům tras nadzemních a podzemních vedení a pozemních komunikací. Všechny tyto činnosti jsou vykonávány v rámci celého správního území.

Samostatné pracoviště koordinovaná stanoviska - vydávání koordinovaných závazných stanovisek a koordinovaných stanovisek dotčeného orgánu a vydávání společných vyjádření a souhlasů za jednotlivé úseky příslušných odborů MMO jakožto podkladů pro rozhodnutí vydávaná stavebními úřady v rámci celého správního území.

V rámci samostatné působnosti byly v minulém roce na jednotlivých odděleních vykonávány především následující činnosti:

Oddělení ochrany přírody a krajiny:

- **úsek ochrany přírody** - organizace celoroční údržby veřejné zeleně na území města a příprava a realizace nových výsadeb; řešení stížností.
- **úsek čistoty města** – organizace jarního a podzimního úklidu; organizace provádění ochranné deratizace; řešení podnětů a stížností; organizace obecně prospěšných prací; organizace veřejné služby; zajišťování čistoty města formou organizace úklidu zpevněných ploch, čištění místních komunikací a výsypu odpadkových košů.

Oddělení ochrany ovzduší a nakládání s odpady:

- **úsek ochrany ovzduší** - zajišťování informovanosti občanů o stavu ovzduší především v podzimních a zimních měsících; řešení podnětů a stížností.
- **úsek nakládání s odpady** - organizace systému nakládání s komunálním odpadem na území města; zajišťování odstraňování černých skládek; řešení stížností.

Převážná část finančních prostředků byla použita na zajišťování aktivit, které souvisí s plněním povinností v rámci samostatné působnosti.

KOMENTÁŘ K HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM V ROCE 2020:

Obnova zeleně

Finanční prostředky z položky byly použity k provedení nových výsadeb v jednotlivých lokalitách, jako kompenzace ekologické újmy za provedené kácení dřevin – pozemky v majetku SMO (Městské sady, Purkyňova 11, park Komenda, Elišky Krásnohorské 6,15,3, útulek pro psy, Edvarda Beneše 22, Rolnická 3, Fugnerova, Bílovecká, 17. Listopadu, městský náhon, Nerudova 50, Jaktař, - kostel, Holasická 20, Purkyňova, Vodní 47, Na Valech, Holasická 8) Výsadba: částka 351 548,56 Kč, tříletá údržba: částka 73 628,50 Kč. Z položky byly dále hrazeny: stavba lesnických oplocenek pro plánovanou výsadbu biokoridoru Vlašovičky (částka 47 486,00 Kč), zajištění výsadby pro akci Škoda Auto má v útulku zelenou (částka 70 597,50 Kč), zajištění výsadby a dalších nákladů pro MČ Podvihov (částka 47 086,00 Kč), zajištění výsadby pro MČ Malé Hoštice (částka 194 405,75 Kč)

Sběr a svoz komunálních odpadů

Z položky je hrazen systém nakládání s komunálním odpadem na území města v souladu s vydanou OZV a smlouvou uzavřenou se svozovou firmou, tj. svoz komunálního odpadu, provoz sběrných míst a zajišťování separovaného sběru. Z této položky jsou hrazeny náklady na svoz a uložení KO na skládku, na odstranění bioodpadu a místní poplatek za uložení KO na skládku, náklady na zajištění provozu sběrných míst, na manipulaci a dotřídění vyseparovaného odpadu, náklady na nákup pytlů, na zajišťování zpětného odběru, náklady na odvoz a odstranění odpadů nebezpečných, škody na nádobách pronajatých od společnosti EKO-KOM. Položka byla navýšena v rámci finančního vypořádání za rok 2019 o částku cca 82 786,18 Kč.

Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta (EVVO)

Z položky bylo čerpáno 1 103,50 Kč (Den země) a text v tisku k problematice ochrany ovzduší stál 24 200 Kč.

Částka 35 816,00 Kč Zdravotnímu ústavu na měření dichlormethanu byla finančním vypořádáním převedena do roku 2021 a až v tomto roce uhrazena.

Rozpočtovými opatřeními bylo z položky převedeno 713,00 Kč na zhotovení cedulek u vysázených stromů a dále 37 729,00 Kč na kampaň na snížení četnosti svozu odpadu.

Obecně prospěšné práce (OPP)

OPP jsou forma alternativních trestů, kdy je Okresním soudem odsouzenému uloženo odpracovat určitý počet hodin obecně prospěšných prací. Organizace OPP byla obnovena v závěru roku 2014. Od srpna 2017 se SMO v rámci spolupráce s Úřadem práce zavázalo k organizaci veřejné služby. Výkon veřejné služby je novým motivačním prostředkem pro klienty dávek hmotné nouze, zejména z pohledu hodnocení jejich snahy zvýšit příjem vlastní prací a tím i stanovení částky živobytí pro účely příspěvku na živobytí. Částka živobytí je stanovena pro každou osobu individuálně, a to na základě hodnocení její snahy a možností.

V rámci OPP bylo v loňském roce zaměstnáno 8 klientů, z toho do roku 2020 přešlo 7 z roku 2019 a nově byli SMO přiděleni 2 noví klienti. Z tohoto počtu stanovený počet hodin odpracovalo 4 klientů v celkovém počtu 369 hodin při zajišťování čistoty města. V rámci veřejné služby bylo v loňském roce zapojeno 57 klientů a odpracovali 7 235 hodin. Prostředky byly použity na organizační zabezpečení těchto aktivit tj. především na nákup pytlů, pracovních rukavic, reflexních pracovních vest a dalších pracovních pomůcek. Finančním vypořádáním za rok 2020 byla schválená položka 300 000 Kč, v rámci finančního vypořádání snížena na 220 000 Kč. Tyto prostředky byly použity na pokrytí nákladů spojených s plněním smlouvy „Dohoda o spolupráci při realizaci projektu“ uzavřené se společností DŽIVIPEN o.p.s. a zaměřené na vytváření pracovních příležitostí pro sociálně vyloučené občany formou zadávání úklidových prací a prací při údržbě zeleně.

Biologická ochrana města

V loňském roce to bylo provádění ochranné deratizace a odchyt holubů. Deratizace je prováděna v součinnosti se společností SmVaK Ostrava, na pozemcích a v některých objektech ve vlastnictví města v místech zjištěného zvýšeného výskytu hlodavců na základě prováděného průzkumu a v návaznosti na podněty občanů. Deratizace je prováděna každoročně. Odchyt holubů probíhal v loňském roce opět po celý rok díky spolupráci, kterou se podařilo navázat s uživatelem honitby Slavkov, právnickou osobou Modřinka s.r.o. Odchyt byl prováděn do odchytných klecí na střeše budovy Slezského divadla a na střeše objektu bazénu. Tato místa byla vytipována jako místa, kde dochází k největšímu soustředění holubů v centru města. Část finančních prostředků byla použita na zajištění sběru psích exkrementů v zimních měsících a likvidaci invazivní rostliny křídlatky na pozemcích města o rozloze cca 2 310 m² (Kateřinky ul. Karlovecká, Předměstí ul. Vančurova, Bochenkova a garážoviště na ul. Holasická, Kylešovice Dolní Hráz a Prachovnik).

(Likvidace křídlatky o cel. fin. částce ve výši 50 000,00 Kč, odchyt holubů 49 700,00 Kč, velkoplošná deratizace o cel. financích 147 000,00 Kč. Položka byla navýšena v rámci finančního vypořádání za rok 2019 o částku 85 000 Kč na zajištění sběru psích exkrementů na pozemcích v majetku města v zimních měsících.)

Městský útulek

Z této položky je hrazen provoz Městského útulku v Opavě. V loňském roce útlukem prošlo celkem 210 psů (z toho 22 psů bylo převedeno z roku 2019), 22 bylo dovezeno z okolních obcí, 4 byli vhozeni nebo uvázáni, 23 mimořádný příjem, 128 dovezeno strážníky MPol Opava, 22 vráceno zpět náhradními majiteli. Z tohoto počtu bylo 119 psů vydáno náhradnímu majiteli, 96 psů bylo dohledáno svými původními majiteli, v důsledku špatného zdravotního stavu byly provedeny 4 eutanázie. Do nového roku bylo převedeno 10 psů. V útulku bylo rovněž umístěno celkem 183 koček (z toho 126 bylo dovezeno strážníky MPol Opava, 17 byly přijaty od občanů (mimořádný příjem), 12 koček (polodivokých) odchyceno občany, 16 bylo odloženo před útlukem a 6 koček vrátili náhradní majitelé) z tohoto počtu bylo 140 předáno náhradním majitelům, 2 koček dohledali původní majitelé, 4 kočky byly vypuštěny do původní lokality po provedené kastraci, u 24 koček bylo nutno ze zdravotních důvodů provést eutanazii a 10 koťat uhynulo. Do nového roku bylo převedeno 3 kočky.

Na provoz byly vynaloženy tyto prostředky:

Krmivo	0,00	Vodné a stočné	21 907,00
Veterinární péče	115 603,00	Ost. nákupy, služby, revize	44 310,00
Léky a léčiva	169 348,00	Odpady a kadáver	24 082,00
Poplatek za telefon	8 932,00	Ochranné prac. prostř.	5 616,00
Poplatek za el. energii	104 810,00	Údržba	46 000,00
Nákup úklid. prostředků	16 623,00	Výroba nových psích bud	54 500,00
Mzdy*	809 407,00		

*Tyto prostředky nejsou hrazeny z rozpočtu odboru životního prostředí, ale z rozpočtu kanceláře tajemníka – oddělení personální a mzdové. Jedná se o náklady za mzdy včetně povinných pojištění.

Městský útulek obdržel v roce 2020 finanční dary ve výši 55 000 Kč, které byly převedeny do rozpočtu 2020 a využity na výrobu psích bud (17 000 Kč) a na výsadbu nových stromů v areálu útulku (38 000 Kč). V rámci údržby útulku byly provedeny opravy poškozeného vnitřního a venkovního oplocení, které spočívají v kompletní výměně rámků (demontáži zkorodovaných rámků a náhrada novými), oprava psích bud (výměna koleček, nové oplechování), dosypání štěrku v psích výběžích a v neposlední řadě zajištění ochrany u nově vysázených stromů. V rámci finančního vypořádání za rok 2019 byly prostředky navýšeny o cca 162 000 Kč.

Posudky a konzultace

Z této položky jsou hrazeny zpracovávající posudky především dendrologické, biologické, hydrogeologické apod., jsou hrazeny anal. rozborů vzorků vody odebraných při prováděném místním šetření a při řešení havárií dle zákona o vodách, jsou prováděna kontrolní měření apod. Tyto dokumenty slouží pro potřebu zajišťování výkonu jak samosprávy tak i státní správy v přenesené působnosti. Praxe ukazuje, že neustále rostou nároky na odborné znalosti, které úřední osoby nemají a bez nich nelze v mnoha případech rozhodnout, proto je odborné posouzení věci a zpracování znaleckého posudku nutností. Finanční prostředky byly použity především na návrh úprav a změn v městských parcích Ing. Lubomírem Rychtářem, posouzení stavu stromů, zpracování metodického postupu týkajícího se dobývacích prostorů v Opavě-Jaktaři Ing. Jiřím Juhasem, uskutečnění chovatelské přehlídky trofejí ČMJ, rozborů

vody po havárii. Finančním vypořádáním za rok 2019 byla položka navýšena o cca 49,4 tis. Kč.

Plnění strategického plánu

Finanční prostředky byly použity na uhrazení příspěvku SMO Moravskoslezskému kraji, který realizuje v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014 - 2020 projekt „Kotlíkové dotace v Moravskoslezském kraji“, reg. č. CZ.05.2.32/0.0/0.0/15_016/0000010 – 1. Výzva, reg. č. CZ.05.2.32/0.0/0.0/17_067/0005161 – 2. Výzva a reg. č. CZ.05.2.32/0.0/0.0/19_017/0009638 – 3. Výzva, za účelem zlepšení kvality ovzduší díky omezení primárních emisí znečišťujících látek z lokálního vytápění domácností, a to prostřednictvím náhrady zastaralých spalovacích zařízení na pevná paliva za nové environmentálně šetrné způsoby. SMO se smluvně zavázalo poskytnout konečným uživatelům, kteří vlastní rodinný dům na území SMO, na výměnu kotlů finanční částku ve výši 5 % způsobilých výdajů v rámci 1. Výzvy, 6 tis. Kč v rámci 2. Výzvy a 5 tis. Kč v rámci 3. Výzvy, což je v souladu se schváleným dokumentem „Aktualizace strategického plánu pro léta 2015 – 2020“

Priorita Z.2 Zlepšování kvality ovzduší

Opatření Z.2.1 Snižování podílu emisního znečištění z lokálních topenišť.

V loňském roce příspěvek činil 430 000 Kč.

Poskytování návratné finanční výpomoci

SMO se zapojilo do programu vydaného Ministerstvem životního prostředí v rámci Výzvy č. 1/2019 k předkládání žádostí o poskytnutí podpory na výměny nevyhovujících kotlů na pevná paliva v domácnostech, úspor energie a dalších adaptačních či mitigačních opatření ve vztahu ke změně klimatu v obcích Karlovarského, Moravskoslezského a Ústeckého kraje ve smyslu Směrnice ZŽP č. 3/2019. Cílem této výzvy č. 1/2019 je zajištění předfinancování výměn nevyhovujících kotlů na pevná paliva za moderní zdroje tepla splňující podmínky 117. Výzvy Operačního programu Životní prostředí v rámci specifického cíle 2.1 v domácnostech Karlovarského, Moravskoslezského a Ústeckého kraje formou zvýhodněné půjčky za účelem snížení emisí znečišťujících látek z lokálního vytápění domácností, a tím zlepšení kvality ovzduší.

V roce 2020 bylo na bezúročných půjčkách vyplaceno 1 600 tis. Kč.

Omezení šíření jmelí bílého

V roce 2018 bylo zadáno zpracování dokumentu „Návrh opatření na omezení nadměrného šíření jmelí bílého“ jako podkladu pro přípravu žádosti o poskytnutí dotace v návaznosti na výzvu č. 107 MŽP „Operačního programu Životní prostředí 2014-2020 v rámci aktivity 4.2.3 Prevence šíření a omezování výskytu invazních druhů (včetně jejich sledování, hodnocení rizik a tvorby metodických a koncepčních podkladů a nástrojů). Na základě rozhodnutí o poskytnutí dotace na realizaci projektu v červnu roku 2020 byla v říjnu 2020 vypsána otevřená veřejná zakázka ve zjednodušeném podlimitním řízení. Předpokládaná hodnota veřejné zakázky byla 5 289 174,00 Kč (6 399 900,42 Kč včetně DPH). Veřejnou zakázku rozdělenou na dvě části vysoutěžila firma ARBOTYL s.r.o., IČ: 04703146, U Červeného mlýna 6, 612 00 Brno – část A (kácení, frézování, náhradní výsadba) v hodnotě 928 915,00 Kč (1 123 987 Kč včetně DPH), část B (ořez dřevin) v hodnotě 879 435,00 (1 064 116,35 Kč včetně DPH). Začátek realizace veřejné zakázky je v lednu 2021.

Adaptační strategie na změnu klimatu

ZIPR v roce 2018 zadal zpracování „Adaptační strategie na změnu klimatu statutárního města Opava“ (AS SMO) za účelem navržení opatření směřujících ke snižování dopadů klimatické změny a dosažení vyšší kvality života a tím vyšší spokojenosti obyvatel SMO. Dalším navazujícím krokem, který se uskutečnil v roce 2019, bylo vytvoření Akčního plánu, jehož účelem bylo vytvoření systému pro cílené a termínované uplatňování AS v praxi prostřednictvím konkrétních kroků.

V samotném roce 2020 došlo k objednání studie na téma „Zhodnocení lokality z pohledu proudění větru ve vybrané oblasti Městských sadů a přilehlé oblasti řeky Opavy“, finanční prostředky na její úhradu byly finančním vypořádáním převedeny do roku 2021.

Rozpočtovými opatřeními byly v r. 2020 převedeny finanční prostředky ve výši 94 380,00 Kč na studii „Hodnocení možností nakládání se zbytkovými materiálně nevyužitelnými odpady jejich přímým energetickým využitím v ORP Opava – aktualizace“, jejímž realizátorem je VÚT Brno. Dále bylo převedeno 57 970,00 Kč na obnovu zeleně a 37 729,00 Kč na komunikační kampaň ke snížení četnosti svozu odpadu.

Položky, které nejsou zahrnuty ve schváleném rozpočtu na rok 2020:

Využití srážkových vod – studie „Technickoekonomické a hydrogeologické posouzení možností nakládání se srážkovými vodami v opavských školských zařízeních“: Na tuto zakázku bylo vyhrazeno celkem 580 800 Kč, včetně dotačních prostředků; realizace studie se vlivem podzimní vlny pandemie koronaviru posunula, takže celé čerpání s využitím finančního vypořádání přechází do roku 2021.

Studie „Posouzení vybudování překládací stanice na směsný komunální odpad, odpad papíru a plastů a drtičky objemných odpadů - studie proveditelnosti“: Na tuto studii o původně předpokládané hodnotě 300 000,- Kč byla SMO schválena dotace z rozpočtu MSK ve výši 255 000,- Kč, vlastní zdroje města tedy měly činit 45 000,-. Finanční prostředky prostřednictvím finančního vypořádání přecházejí do roku 2021, zakázka byla vysoutěžena za částku 181 500 Kč.

Zpracoval(a): Ing. Jiří Vaníček
Funkce: vedoucí odboru
Dne: 23.04.2021